

**Aan de voorzitter van
Provinciale Staten van Zeeland**

Onderwerp	Zaaknummer	Uw kenmerk	Behandeld door	Verzonden
Advies Auditcommissie Begroting 2024 en Najaarsnota 2023	373034			

Middelburg, 19 oktober 2023

Geachte voorzitter,

Gedeputeerde Staten hebben de najaarsnota 2023 ter instemming en de begroting 2024 ter vaststelling aan Provinciale Staten aangeboden. Naar aanleiding van deze voorstellen ontvangt u onderstaand advies van de auditcommissie.

De begroting 2024 is voornamelijk gebaseerd op het werk dat de afgelopen bestuursperiode is ingezet. De nadere doorvertaling van het coalitieakkoord vindt hoofdzakelijk plaats in de najaarsnota 2023. Hierin worden wijzigingen beschreven ten opzichte van de begroting 2023 en de meerjarenbegroting. Het daadwerkelijke vertrekpunt voor de begroting 2024 dient daarom in samenhang te worden gezien met de najaarsnota.

In de najaarsnota staan alleen de onderwerpen waar tijdens de formatie financiële overeenstemming over was of waar geen uitstel tot de voorjaarsnota mogelijk is.

De auditcommissie onderschrijft dit uitgangspunt.

Omdat steeds verder groeien in een overspannen arbeidsmarkt niet de oplossing is, zullen de komende periode steeds keuzes gemaakt moeten worden: De huidige formatie wordt bestendig en de formatie wordt alleen significant uitgebreid voor duidelijke uitvoeringstaken vanuit landelijke opgaven waar dan ook middelen voor mee moeten komen.

In het verleden werden financiële uitvoeringsgelden gevraagd inclusief capaciteit voor de nieuwe taak of opgave. Nu wordt toegewerkt naar een systeem waarbij eerst wordt onderzocht welke uitwisseling met bestaand beleid (incl. bijbehorende menskracht) mogelijk is.

De auditcommissie onderschrijft dit uitgangspunt en verzoekt PS nauw te betrekken in de keuzes.

Ontwikkeling van de budgettaire ruimte:

De financiële voorstellen uit deze najaarsnota werken uit naar een budgettair overschot in 2023 van € 12.181.000. Dit komt met name door een 2^e ronde budgetbewaking en een positieve meicirculaire. Om tot een sluitend meerjarenperspectief te komen waarin ook ruimte is om toekomstige structurele knelpunten en ambities te kunnen dekken, wordt voorgesteld om dit budgettaire overschot in 2023 via de algemene reserve grotendeels toe te voegen aan de jaarschijven 2024, 2025 en 2026.

De auditcommissie ondersteunt dit voorstel.

Ontwikkeling van de investeringsagenda:

Na verwerking van de voorstellen uit de najaarsnota 2023, bedraagt de factor overprogrammering 1,2. Dit komt overeen met vorig jaar en biedt voldoende perspectief om middelen te kunnen onttrekken zodra een project bestedingsgereed is.

De auditcommissie onderschrijft dit uitgangspunt.

Ontwikkeling weerstandsrisico:

De ratio weerstandsvermogen toont aan of de beschikbare risicobuffer voldoende is ten opzichte van de benodigde risicobuffer. Via het risicomanagementbeleid hebben Provinciale Staten een ondergrens vastgesteld voor het ratio van het weerstandsvermogen van 1,5. Dit valt in de klasse ruim voldoende.

Voor 2023 is de ratio weerstandsvermogen berekend op 5,2 en valt hierdoor in de klasse uitstekend.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare risicobuffer}}{\text{Benodigde risicobuffer}} = \frac{70,4}{13,6} = 5,2$$

Bij de begroting 2023 was deze ratio weerstandsvermogen 15,7.

De voortgangsrapportages grote projecten hebben hierin de volgende trend laten zien:

Februari/maart/april 2022	5,8
mei/juni/juli 2022*	15,0
augustus/september/oktober 2022	10,3
november/december 2022/januari 2023	4,9
februari/maart/april 2023	4,8
mei/juni/juli 2023	5,2

**De aanzienlijke stijging van de ratio wordt verklaard door de zeer positieve meicirculaire 2022. De ruimte die hiermee verkregen is in de periode daarna - via de najaarsnota 2022 - gedeeltelijk ingezet voor provinciale beleidsdoelen. De daling in nov.dec.22/jan'23 is met name toe te schrijven aan een stijging van de benodigde risicobuffer n.a.v. de besluitvorming rondom het uitvoeringskrediet van het groot project Zanddijk.*

De auditcommissie deelt de mening dat het weerstandsvermogen van de Provincie Zeeland zich als uitstekend kwalificeert. Tevens is zij van mening dat zij via de P&C cyclus goed op de hoogte wordt gehouden over de ontwikkelingen van deze ratio. Gezien de ratio over de afgelopen periode een fluctuerend beeld toont, verzoekt zij GS om – in lijn met de P&C cyclus – steeds tijdig te blijven informeren over de ontwikkelingen van de ratio.

Tot slot:

De financiële positie van de Provincie Zeeland is gezond maar er zijn wel onzekerheden. Zo is het onduidelijk hoe het provinciefonds zich gaat ontwikkelen en is de inflatie nog relatief hoog. Anderzijds worden er substantiële incidentele dividenduitkomsten vanuit de ZEH verwacht. Dit biedt kansen om de financiële positie te versterken.

De auditcommissie is van mening dat de financiële positie van de Provincie Zeeland inderdaad gezond is, maar adviseert GS om de ontwikkelingen rondom het provinciefonds blijvend te volgen en hierover PS tijdig te informeren.

Hoogachtend,

Namens de Auditcommissie Provincie Zeeland,

Voorzitter Auditcommissie,
W. Versluijs

Secretaris Auditcommissie,